

6. december 2003

UKA 2003/159

Pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut nr. xx, uumeersussatut siunnersuut

pillugu

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISUTAA

siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartuni ilaasortaq Aqqaluk Lyngø, Inuit Ataqatigiit, Siulittaasoq
Inatsisartuni ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut, Siulittaasup tullia
Inatsisartuni ilaasortaq Jens Napaattooq, Siumut
Inatsisartuni Ilaasortaq Jakob Sivertsen, Atassut
Inatsisartuni Ilaasortaq Marie Fleischer, Demokraatit, sinniisussaq

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata siunnersuut qulaani pineqartoq UKA 2003-mi siullermeerneqareermat misissuataarpaa.

Apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnerani atugassatut Attaveqarnermut, Ineqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq apeqqutit arlallit akissuteqarfigeqqullugit ataatsimiititaliap qinnuigaa. Siullermik Naalakkersuisuni ilaasortaq, matumani ilanngullugu Naalakkersuisoqarfik, apeqqutinut tamakkiisumik sukkasuumillu akissuteqarsimaneranut ataatsimiititaliap qutsavigiumavaa.

Ataatsimiititaliap apequtaasa Naalackersuisunilu akissuteqaataata nuutsinneri isumaliutissiisummut ilanngussatut ataatsimiititaliap ilannguppai, tassa akissuteqaatit siunnersuutip qanoq paasineqarnissaanut tapertaasinnaasunik imaqarmat. Ilangussat taakku ataatsimiititaliap tusaatissatut tiguai.

Aammattaaq ataatsimiititaliap H.C. Petersen pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu isumassarsiviusunik isumatuunillu oqaaseqaateqarneranut qutsavigerusuppaa

Siunnersuut pillugu

Inatsisartuni ilaasortanit tamanit siunnersuut naalackersuinikkut annertuumik tapersorsorneqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Siunnersuut ataatsimut isigalugu anguniagaqarfiusutut assigiinngitsorpassuarnullu tunngasuusoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tamannalu inuiaqatigiit kalaallit pinngortitap illersorneqarnissaanik annertuumik pingaartitsinerannut takussutissaavoq. Nunatsinni innuttaasut pinngortitap inuuffigaat inuuniuteqarfigalugulu. Pisuussutit uumassusillit nungusaataannngitsumik tunngaveqarluni iluaqutigineqaannassappata pinngortitap allanngutsaaliorneqarnissaata pisariaqarneranik paasinninneq annertusarniarlugu ukiuni makkunani suliniartoqarpoq.

Illersuinermi iluaquteqarnermilu tunngaviit imminnut naapertuuttumik ingerlatsivigineqartariaqarnerat innuttaasut pinngortitamik atuineranni aalajangiusimaneqassaaq. Pinngortitamik illersuineq kulturikkullu ileqqorisat aalajangiusimaneqarnissaat innuttaasut tamarmik anguniartariaqarpaat, tamannalu ataatsimiititaliap erseqqissarumavaa. Ileqqutoqqatsinnut tunngasumik piginnaatitaaffitta siunnersuutikkut killiliivigineqannginnissaat ataatsimiititaliap tunngavissaatippaa.

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq nunatsinni pinngortitap illersorneqarnissaanut siunnersuut siunissami patajaatsumik sinaakutissiisoq. Tamatumunnga ilutigitillugu Naalackersuisut pinngortitamik illersuinerup annertusarneqarnissaanut sakkussanik pisariaqartunik siunnersutikkut pissarsisineqarput, minnerunngitsumik uumaasut miluumasut timmissallu eqqarsaatigalugit.

Pinngortitamik illersuinerup nalinginnaasumillu ilisimasat atuartitsinermi atuartitsinermilu atortuni ilanngunneqarnissaat pingaartuummat ataatsimiititaliap erseqqissassavaa.

Nunatsinni innuttat ikittuunerat, aningaasatigut atorsinnaasat annertunnginnerat illuatungaatiigulli nunap illersugassap isorartooruunera pissutigalugu siunnersuummut tunngatillugu iliuuseqarfissat tulleriiariffigineqarnissaat pingaaruteqarpoq. (Isorartussusaa Skagenimit Afrikap avannaata tungaanut isorartussuseqarluni).

Illersuineq pillugu maleruagassat ilaasa kommuninit aqutsivigineqarsinnaanerannik siunnersuummi periarfissat ataatsimiititaliamit pissanganartutut igisineqarput,

ataatsimiititaliallu kommunit kaammattussavai periarfissaq taanna eqqumaffiginiaqqullugu. Sumiiffinni nakkutilliinerup akisussaanerullu annertusineqarnerat illersuineq pillugu maleruagassanut tunngatillugu akisussaassuseqarnerulernissamut kajumissaataasinnaavoq. Immikkoortumik aalajangersimasumik isumaginninneq kommunimit tiguneqarpat kommunimi aqutsinerup aningaasatigut tapersiivigineqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Siunnersuummut atatillugu iliuseqarfissat tulleriariffigineqarnissaannik kiisalu uumasut nungutaanissamik ulorianartorsiortinneqartut ulorianartorsiortinneqarsinnaasullu isiginiarneqarnerunissaannik Naalakkersuisut oqariartuutaat ataatsimiititaliap tapersiinnassavai.

Aningaasatigut kinguneqaatissat

Piniarnermi nakkutilliisoqarnermik aqqissuussinerup patajaallisaavigineqarnissaanik pisariaqartitsineq siullermeerinninnermi arlalinnit erseqqissaatigineqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpa. Aqqissuussinerup patajaallisaavigineqarnissaa pisariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik illersornissamut pisussaaffeqarneq pillugu Namminersorneq pillugu Isumalioqatigiissitat oqaaseqaataat innersuussutigissallugit aammalu tikkuassallugu aqqissuussinerujumaartumi piniarnermut nakkutilliisoqarnermik aqqissuussinerup, nunamik eqqissisimatitamik nakkutilliinerup illersuinerlu pillugu siunnersuut naapertorlugu nakkutilliinermik suliaasat allat ilanngunneqarsinnaanerit misissuiffigineqartariaqartoq.

Ataatsimiititaliap ilimagaa pinngortitamik illersuinerup patajaallisaavigineqarnissaanik Naalakkersuisut anguniagaat Naalakkersuisunit ukiuni aggersuni aningaanut inatsisit aqutugalugit tapersiivigineqartarumaartut.

Pinngortitamut avatangiisinullu tunngasutigut Danskit Naalagaaffiannik pitsaasumik suleqateqarnerup aalajangiusimaneqarlunilu anertusarneqarnissaanik Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqassapput, immikkoortumilu pineqartumi suliaasat pisussaaffiillu, tassunga ilanngullugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaat aallaavigalugit pisussaaffiit, Namminersorerullutik Oqartussanit isumagineqarsinnaaqqullugit Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfiup amerlanerusunik aningaasaliiffigineqarnissaa sakkortuumik kaammattuutigineqassaaaq. Tamatumunnga atatillugu eqqumaffigineqartariaqarpoq avatangiisinut pinngortitamullu tunngasumik nunat akornanni isumaqatigiissutit arlallit Namminersorerullutik Oqartussat immikkoortumik pineqartumik tigusinngikkallarmatali atuutilersinneqarsimmata, taamaaliornermilu nunat akornanni isumaqatigiissutit sukumiisumik malinneqarnissaannik qulakkeerinninnissamut Namminersorerullutik Oqartussat tigusineranni tassunga naapertuuttumik taartisitinneqarsimangillat.

Ataatsimiititaliap 2004-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuutikkut siunnersuummut tunngatillugu immikkut aningaasaliisoqarsimanginnera maluginiarpa, tassungalu ilanngullugu ilaatigut avatangiisit pinngortitarlu pillugit naammagittaalliuuteqartarfittut neynimut aningaasartuutit.

Pinngortitap illersorneqarnissaanut tunngatillugu suliap ingerlaqqinnissa pillugu Naalakkersuisunik suleqateqarnissaq ataatsimiititaliap qilanaaraa.

Taama oqaaseqarluni siunnersuutip ilusiligaanermigut allanngortinneqarani akuersissutigineqarnissaa inassutigalugu ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuut Inatsisartunit aappasaaniisassanngortippaa.

Aqqaluk Lynge,
Siulittaasoq

Ruth Heilmann

Jens Napaattoq

Jakob Sivertsen

Marie Fleischer